

forstod et allene at dable, men ogsaa at opmuntre. Thorvaldsen copierede derpaa ogsaa nogle Bøster i Marmor efter Antiker, blandt hvilke en Cicero lykkedes særdeles vel, og modellerede adskillige efter Levende, som han med meget Held udførte.

Men Aaret 1802 var forløbet; de 6 Aar, i hvilke han skulde nyde kongelig Understøttelse, vare forbi, og Thorvaldsen havde ikke et Basrelief, ikke en Statue at sende hjem til Fædrelandet, til Vidnesbyrd om det, han var bleven! *) Fattigere, og

mægtig i hans Arme. Begge disse herligt udtænkte Grupper ere endnu Kunstnerens Yndlingsideer; men han ønsker at udføre begge i colossalst Størrelse.

*) I Følge de af Professor Baden meddeelte Efterretninger, indsendte Thorvaldsen 1798 til Academiet en Gruppe i Gips, forestillende Bacchus og Ariadne, og Roths Bøste i Marmor. Ligeledes indsendte han 1799 nogle Copier, tilligemed Homers og Bernstorfs Bøster i Marmor; og allerede den 22de April 1801 indberettede han til Academiet, at han havde modelleret en Jason i naturlig Størrelse, men som han af Mangel paa Formue ikke kunde lade forme. Af et andet Brev (6 August 1804) hvori han beretter, at have giennemgaaet en langvarig Sygdom, der havde standset hans Arbejde paa Jason, sees det, at dette Kunstværk først efter den Tid er bleven fuldendt. — Her kan endnu tilføies, at Thorvaldsen 1805 blev Medlem af Konstacademiet og udnævnt Professor i Modelskolen, og 1810 Ridder af Dannebrog.

Overf.

tillige rigere, syntes vel aldrig nogen Skyldner i sine egne Dine. — Fattig i det Udvortes, i Siælen en rig Fylde af guddommelige Konstskabninger! — Men da Nød, og den deraf udsprungne Drift engang vare bestemte til at sprænge hans Landsfostres Svøb, (som Tilfældet var med hans første Basrelief) saa skete det ogsaa nu. — Hans Jason steg frem af Oldtidens Dyb, og traadte pludseligen hen for os, som en Aabenbaring fra Konstens skønneste Alder; og aldrig kan jeg glemme den salige Følelse, hvormed jeg opfyldtes ved Synet af dette høie Kunstværk: det stod atter, paa ny besjælet for mig, hvad jeg troede for evig nedfunket i Fortids Skiod, det høie Helte-Ideal i al sin Enfoldighed, Kraft, Rolighed og Storhed!

Jason har just nylig fældet den altid vaagne Drage, og gaaer os seiersæl i Møde; kun Sværdhæftet og hans Glavind beklæder ham, og den beskiærmende Hielm omhvælver det dristige Hoved. Seierens Bytte, det gyldne Skind hænger over hans venstre Arm, og i den høire holder han Spydet. Han seer tilbage paa det fældede Udyr med høi Brede. — Men tillad mig, dyrebare Veninde, hellere ganske ærlig at udskrive af min Dagbog det Indtryk, Thorvaldsens Jason gjorde paa mig ved det første Syn; thi endnu føler jeg det samme, naar jeg staaer for denne herlige Konstskabning: „Kom den 28de Januar 1803. Jeg kommer tilbage fra Thorvaldsens Jason! Det er den sidst færdig blevne antike Statue! Helten skrider med let og kraftig Gang

forbi dig; det dreiede Hoved, med den høie og rene Form, paa den endnu af Brede spulmende Hals, seer tilbage paa den fældede Drage; Haan, der svæver om Læberne, Blikkets Flamme, ere fortræffeligen udtrykte. Hielmen slutter tæt til den stolt hvælvede Pande. Kroppen, Skuldrene, Brystet, Ryggen spulme af Sylde og Ungdomskraft, uden at opspulme over Skønhedens Jævnmaal. Arme, Been, Hænder og Fødder ere endnu ikke ganske udmodellerede, men allerede i Tegningen ere de fuldkomne. Man sammenligner uvilkaarligen med Achilles, Mars, Theseus. — Men Jason er ganske han selv; kun beslægtet med Apollo, og dog heller ikke mere end ved Slægtliighed. — For Heltebilledet stod den unge, gudbenaadede Kunstner, med Taarer i Øinene, med Undseelsens ædle Rødme paa Kinderne — thi dette overordentlige Genie vil vanskeligen tilfredsstille sig selv; og medens vi først tause tabte os i Beskuelse, og derpaa høit beundrede, beskuede han det endnu uopnaaede Guds billede i hans Siæl! (*).

*) Jeg troer det passende, her at anføre følgende Steder af den fortræffelige Konstkriender Fernows Skrift: Ueber den Bildhauer Canova, und dessen Werke. Zürich 1806, S. 20: „Først efterat Canova ved en Mængde store Arbeider havde udbredt sin Roes i og uden for Italien, traadte en ny Medbeiler, Thorvaldsen fra Kiøbenhavn, inden for Skrankerne, og anmeldte sig paa en meget betydende Maade ved en 8 Fod høi Jason, der vakte almindelig Opmærksomhed paa

Nu var Knoppen frembrudt af dens Svøb —
 Thorvaldsen kiendte nu sig selv i alle Konstkienderes

den unge, hidtil aldeles ukiendte Konstner, og af tvang selv Canovas erklærede Beundrere den Lilsstaaelse: at denne Jason er et af de ypperste Værker af den nyere Konst." S. 198. „At den moderne Konst kan opfylde disse Fordringer (at danne Gienstandens idealste Charakter efter den Klasse af Konstidealer, hvortil den hører, og hvortfor vi endnu have Mønstre i den gamle Konst, altsaa en Gud i guddommelig, en Helt i heroisk Charakter) har Thorvaldsen viist i sin Jason. Denne i Antikernes ægte Heltecharakter dannede Figur, er, som enhver Frembringelse af en skabende Inderbildningskraft, ganske i Overensstemmelse med sig selv, og viser i en naturlig, levende Stilling Lemmernes Konstmæssig skønne Modsætning, som frembringes ved en indtagende Afveksling af Bevægelse og Hvile i alle Figurens Dele, og ved den behagelige Anskuelse, som den fra alle Sider frembyder. Det til Siden vendte Hoved, giver i en ungdommelig skøn, kraftig og aandfuld Physiognomie Udtrykket af det dristige Mod; og Formerne ere aldeles ædle, kraftige og af den rene Bestemthed. Naar Model sammenlignes med Model, er denne Jason af Thorvaldsen, som et Værk, der i Charakter og Stil svarer til sin Hensigt, i enhver Henseende langt at foretrække Canovas Perseus. Man seer desuden i den danske Konstners Jason hiin plastiske Sands, der griber Formens Væsen, hvilken vi forgieves søge i alle Canovas Værker, selv de heldigste.“

Udg.

og følgende Kunstvenners forbausede Beundring. Dgsaa hans strenge Ven Zoega tilsmilede ham Bifald, og glædede sig inderligen. Fra nu af flyede han fra den strenge Ungdomslærerinde, Trangen, og frit og let fremblomstrede de salige Skikkelser af den med Skionhed nærrede Siæl, og ved den konstfærdige Haand. Dgsaa Tilfældet blev ham gunstigt. En rig Hollænder ved Ravn Hope opholdt sig just den Tid i Rom; drevet af det almindelige Ny besøgte han Thorvaldsen, saae hans Jason (som endnu kun var til i Gipsformen) og bestilte den strax i Marmor. Edelmødig overlod han det til den beskæftede Kunstner, selv at vurdere sit Arbeide; og — om jeg ikke feiler — lagde han endog noget til den meget maadelige Priis. Umiddelbar derefter modellerede Thorvaldsen et stort Basrelief, forestillende den Scene af Iliadens første Sang, hvor Agamemnon lader Briseis ved Herolderne Thalybios og Eurybates føre bort fra Achilles' Telt. Achilles sidder, med bortvendt Hoved, men paa en konstfrig Maade saaledes vendende sig fra Høire til Venstre, at Heltelegemets Pragt, og Ansigtet, hvort Brøde og Elskovssmerte kæmpe, heelt fremstille sig for Tilskueren. Patroklos trøster Briseis, som i det hun alt gaaer bort, i sød jomfruelig Harme visker sig Taarerne af Diet med Haanden, for endnu engang at see tilbage paa den skionne unge Helt. — Hvor aldeles er Homers: „ugierne fulgte dog Plagen“ udtrykt i hendes mildt dvælende Bevægelse! Patroklos er ganske den blide, hulde Godhed, i *Modi* Athene. Januar 1815.

fætning til hans heftig forbittede Ven. Herolderne med deres Stave træde allerede forud med alvorlig Bærdighed. Kort, dette Basrelief opvakte og tilfredsstillende ved Stilens Reenhed, ved Skikkelfernes Eurythmie, ved den forstandige Composition, og den værdige, simple og ædle Behandling af Dragterne, ikke mindre de Beskuendes pirrede Forventning, var ikke mindre nyt, ikke mindre eneste, end Heltens Statue. Forholdenes Rigtighed, Formernes Elegants, og en vis sig selv tilfredsstillende Rolighed og Fuldbendelse, der udgjør hans Figurer, og især Hovedernes Udtryk — kort, Alt ved disse er antikt, og ægte klassisk. Hænder og Fødder ere rent tegnede og skønt dannede, uden al Maneer; men hvad der i Særdeleshed udmærker ham, er det blidt og skønt aabnede Mue, den Sødhed, der liig Morgendug hviler paa Dienlaagene, og en Venlighed omkring Læberne, der aldrig bliver til Smil. — Saaledes seer Jason seierdriftig, med endnu mørkt Blik, tilbage paa Dragen. Men man seer det, snart ville Læber og Dienlaage tilsmile den skønne Tryllerinde Tak og Kiærlighed.

Saaledes, i den aabnede Knop nær ved den skønneste Blomsiring, forlod jeg i Vaaren 1803 vor Thorvaldsen, og enhver Tidende, jeg fik om ham, bekræftede hans ustandfede Fremskridt paa den saa berømmeligt aabnede Bane. Dog blev denne hans modige Fremskriden i Aarene 1804 og 1805 afbrudt ved en meget betænkelig og langvarig Sygdom; Lægerne tvivlede paa den ædle unge Mand's